

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาถึงความสัมพันธ์และผลกระทบของความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อมูลค่าการค้าของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งหมวด 8 ประเทศได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา สาธารณรัฐจีน เคนยา เยอรมัน ออสเตรเลีย เกาหลี และอินโดนีเซีย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2544 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2553 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาสินค้าส่งออก GDP ของประเทศไทย ค่าแลกเปลี่ยนค่าการค้าระหว่างประเทศ โดยแยกการศึกษาออกเป็นแต่ละประเทศ สำหรับการศึกษารั้งนี้ใช้วิเคราะห์ทางเศรษฐกิจด้วยแบบจำลอง GARCH เพื่อหาความแปรปรวนของอัตราแลกเปลี่ยน ออกแบบ จำนวนนำแบบจำลองในแต่ละกรณีมาหาความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาว โดยประยุกต์ใช้เทคนิค Cointegration ของ Engle และ Granger โดยถ้าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวแล้ว ในระยะสั้นก็อาจมีการเบี่ยงเบนออกนอกคุณภาพได้ จึงต้องนำมาทำการทดสอบ Error Correction Model (ECM) เพื่ออธิบายการปรับตัวในระยะสั้นของตัวแปรต่างๆ เพื่อเข้าสู่คุณภาพในระยะยาว ซึ่งในขั้นตอน ECM นี้ได้ใส่ตัวแปรหุ่น (dummy) เข้าไปในแบบจำลองของแต่ละกรณีด้วยเพื่อคุณภาพของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนว่าได้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (structural) และแนวโน้ม (trend) หรือไม่

5.1.1 สรุปผลการทดสอบ Unit Root โดยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test

โดยการศึกษารั้งนี้เริ่มจากการทดสอบความนิ่งของข้อมูลหรือ unit root test ของตัวแปรทุกตัวในแบบจำลอง ได้แก่ ตัวแปรผลการทึบของมูลค่าการค้า ผลการทึบของดัชนีราคาสินค้า ส่งออกเบริกนีทีบ ผลการทึบของ GDP ของแต่ละประเทศค่า และผลการทึบของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยใช้การทดสอบ Augmented Dickey-Fuller ผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีลักษณะเป็น I(1) เนื่องจากเมื่อทำการหาผลต่างครั้งที่ 1 (first difference) แล้วสามารถปฏิเสธสมมติฐานของการมี unit root ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนั้นจึงนำตัวแปรดังกล่าวทั้งหมดไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวโดยวิธี cointegration ของ Enger และ Granger

5.1.2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว Cointegration

1. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับอสเตรเลีย

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับอสเตรเลีย คือ ลอกการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบริญเทียน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับอสเตรเลีย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนตัวแปรลอกการทึ่มของGDPของประเทศออสเตรเลีย และลอกการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับอสเตรเลีย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับอสเตรเลีย ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 87.47 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตอค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนึงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

2. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดา

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดา คือ ลอกการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทย กับแคนาดา โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนตัวแปรลอกการทึ่มของGDPของประเทศแคนาดา และลอกการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบริญเทียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดา ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 54.83 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตอค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนึงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเดนมาร์ก

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรลอกการทึ่มของGDPของประเทศเดนมาร์ก และลอกการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเดนมาร์ก และลอกการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบริญเทียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับลอกการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับเดนมาร์ก ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 71.66 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตอค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนึงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเยอรมัน

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับผลการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับเยอรมัน คือ ผลการทึ่มของGDPของประเทศเยอรมัน และผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเยอรมัน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และทิศทางตรงกันข้ามที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรผลการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบรเยนเทียบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับเยอรมัน ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 58.39 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตกลงค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนิ่งที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

5. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับอินโดนีเซีย

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับผลการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับอินโดนีเซีย คือ ผลการทึ่มของGDPของประเทศอินโดนีเซีย และผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และทิศทางตรงกันข้าม ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทั้งสองตัวแปร ส่วนตัวแปรผลการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบรเยนเทียบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับอินโดนีเซีย ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 87.24 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตกลงค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนิ่งที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

6. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเกาหลี

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับผลการทึ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับเกาหลี คือ ผลการทึ่มของGDPของประเทศเกาหลี และผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเกาหลี โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทั้งสองกรณี ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรผลการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเบรเยนเทียบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการค้าของไทยกับเกาหลี ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 86.49 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตกลงค้าง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนิ่งที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

7. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับสหราชอาณาจักร

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับผลการทึมของมูลค่าการค้าของไทยกับสหราชอาณาจักร คือ ผลการทึมของGDPของประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และทิศทางตรงกันข้ามที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรผลการทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับสหราชอาณาจักร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการทึมของมูลค่าการค้าของไทยกับสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 50.86 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตกลง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนึงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

8. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับสหรัฐอเมริกา

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวกับผลการทึมของมูลค่าการค้าของไทยกับสหรัฐอเมริกา คือ ผลการทึมของGDPของประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์และผลการทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทั้งสองกรณีที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนตัวแปรผลการทึมของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเปรียบเทียบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการทึมของมูลค่าการค้าของไทยกับสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวได้ร้อยละ 56.2 ซึ่งเมื่อคูณในส่วนของการประมาณค่าส่วนตกลง (error term) ด้วยวิธี unit root ของ Augmented Dickey-Fuller test จะเห็นได้ว่า มีลักษณะนึงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

5.1.3 สรุปผลความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนกับมูลค่าการค้า

จากทั้ง 8 กรณีที่กล่าวมาของ การทดสอบ cointegration พบว่าทุกตัวแปรในแบบจำลองมีความสัมพันธ์กันเชิงคุณภาพระยะยาว โดยความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งเป็นตัวแปรที่เราสนใจศึกษานั้น ส่งผลกระทบในกรณีของมูลค่าการค้าของไทยกับ แคนาดา เยอรมัน อินโดนีเซีย เกาหลี และสหรัฐอเมริกา(ดูจากตารางที่ 4.41) โดยในกรณีของประเทศไทยถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ เมื่อลอการทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ จะส่งผลให้ลอการทึมของมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดาเปลี่ยนแปลงไป 0.257 เปอร์เซ็นต์ ใน

ทิศทางเดียวกัน โดยสังเกตจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ที่เป็นบวก ซึ่งมากที่สุดในกรณีของประเทศที่ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมีอิทธิพลต่อมูลค่าการค้า นั่นหมายความว่าถ้าอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเคนาดาไม้มีการเปลี่ยนแปลง(หรือผันผวน)มากเท่าไรก็จะส่งผลให้มูลค่าการค้าของไทยกับเคนาดาขึ้นเมื่อการเปลี่ยนแปลง(ผันผวน)ตามมากเท่านั้น อันดับรองลงมาตามขนาดของค่าสัมประสิทธิ์(coefficient)ของความผันผวนคือ สหราชอาณาจักร 0.027 เปอร์เซ็นต์ เกาหลี 0.019 เปอร์เซ็นต์ เยอรมัน 0.018 เปอร์เซ็นต์ ส่วนกรณีที่น้อยที่สุดคือ กรณีของอินโดนีเซียที่ เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.016 เปอร์เซ็นต์ โดยที่มีส่องกรณีของประเทศคู่ค้าที่ลอกการทิ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับลوكาริทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม โดยสังเกตจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ที่เป็นลบ คือ เยอรมัน และ อินโดนีเซีย นั่นหมายความว่าถ้าอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเยอรมัน และ ไทยกับอินโดนีเซียมีการเปลี่ยนแปลง(หรือผันผวน)มากขึ้น ก็จะไม่ได้ส่งผลกระทบให้มูลค่าการค้าของไทยกับเยอรมัน และ อินโดนีเซียเปลี่ยนแปลง(ผันผวน)มากขึ้นตามขนาด(coefficient)ของการเปลี่ยนแปลงนั้น หรือกล่าวอย่างง่ายๆคือ หากมีความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมากขึ้น(หรือ อัตราแลกเปลี่ยนมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น) มูลค่าการค้ากลับมีการผันผวนตามน้อยลง(หรือมูลค่าการค้ามีการเปลี่ยนแปลงที่น้อยลง) ซึ่งเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้าม หรือ แนวทางกันอย่างที่ได้กล่าวไว้ตอนต้น

5.1.3 สรุปผลการทดสอบ Error Correction Model (ECM)

การศึกษาการปรับตัวในระยะสั้นของมูลค่าการค้าเพื่อให้ปรับตัวเข้าสู่คุณภาพในระยะยาว นั้น ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่างๆ ในเดือนที่ผ่านมา ซึ่งสามารถอธิบายการปรับตัวในระยะสั้น ได้ค่อนข้างดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติต่างๆของแบบจำลอง และสัมประสิทธิ์การปรับตัวในระยะสั้น (speed of adjustment coefficient) หรือสัดส่วนการเบี่ยงเบนออกจากคุณภาพของลอกการทิ่มของมูลค่าการค้าของไทยกับต่างประเทศยังมีค่าเป็นลบ และมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 8 กรณีที่ศึกษา นั่นแสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าการค้า และมีผลให้มูลค่าการค้าเกิดการเบี่ยงเบนออกไปจากคุณภาพระยะยาว ก็จะมีผลให้การปรับตัวในระยะสั้นเพื่อเข้าสู่คุณภาพ โดยส่วนที่เบี่ยงเบนออกไปจะมีค่าลดลงเรื่อยๆ ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งผลจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับอสเตรเลีย

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VAUS_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสั้นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงลอการิทึมของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนที่แล้ว ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนใน 3 เดือนที่แล้ว ส่วนตัวแปร dummy ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง(structural change) แต่พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงทางด้านแนวโน้ม(trend) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับแคนาดา

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VCAN_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสั้นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงลอการิทึมของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศแคนาดาใน 3 เดือนที่แล้ว ส่วนตัวแปร dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VCAN_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแนวโน้ม

3. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเดนมาร์ก

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VDEN_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสั้นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงลอการิทึมของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนใน 3 เดือนที่แล้ว ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเดนมาร์กใน 6 เดือนที่แล้ว และ ลอการิทึมของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนใน 4 เดือนที่แล้ว ส่วนตัวแปร dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VDEN_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแนวโน้ม

4. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเยอรมัน

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VGER_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสั้นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงลอการิทึมของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลอการิทึมของผลิตภัณฑ์มวล

รวมภายในประเทศในเดือนที่แล้ว และ การเปลี่ยนแปลงผลการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออก เปรียบเทียบในเดือนที่แล้ว ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของ พลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศใน 2 เดือนที่แล้ว นอกจากนี้ตัวแปร dummy ยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 นั่นคือมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง(structural change)

5. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับอินโดนีเซีย

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VIND_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสัมตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงผลการทึ่มของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนที่แล้ว ส่วนตัวแปร dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VIND_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแนวโน้ม

6. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับเกาหลี

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VKOR_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสัมตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงผลการทึ่มของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของดัชนีราคาสินค้าส่งออกเปรียบเทียบใน 2 เดือนที่ผ่านมา และ การเปลี่ยนแปลงผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนที่ผ่านมา ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของพลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในเดือนที่ผ่านมา ส่วนตัวแปร dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VKOR_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแนวโน้ม

7. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับสาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ $\text{dummy}^* \Delta \ln VUK_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระบบสัมตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงผลการทึ่มของมูลค่าการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนใน 2 เดือนที่ผ่านมา ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของพลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศใน 1 เดือน, 2 เดือน, 3 เดือน, 4 เดือน, และ 5 เดือนที่ผ่านมา และ การเปลี่ยนแปลงของผลการทึ่มของความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนที่ผ่านมา

ส่วนตัวแปร dummy และ dummy* $\Delta \ln VUS_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแนวโน้ม

8. กรณีมูลค่าการค้าของไทยกับสหรัฐอเมริกา

เมื่อใส่ตัวแปรหุ่น dummy และ dummy* $\Delta \ln VUS_{t-1}$ ในแบบจำลอง จะเห็นได้ว่าในระยะสั้นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงลักษณะการค้า ได้อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลักษณะที่มีความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนใน 3 เดือนที่ผ่านมา ถ้า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของลักษณะที่มีความผันผวนภายในประเทศสหราชอาณาจักรในเดือนที่ผ่านมา และ การเปลี่ยนแปลงของลักษณะที่มีความผันผวนของดัชนีราคาน้ำมันดิบส่งออกเปรียบเทียบระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาในเดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ตัวแปร dummy ยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 นั่นคือมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง(structural change) แต่ตัวแปร dummy* $\Delta \ln VUS_{t-1}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านแนวโน้ม

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อมูลค่าการค้าของไทยและต่างประเทศ ซึ่งทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างประเทศไทย 8 ประเทศ พบว่า ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนนั้นมีอิทธิพลต่อมูลค่าการค้า กล่าวคือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าการค้าทั้งในทางเพิ่มขึ้นและลดลง รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงในอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการค้าอีกด้วย

2. นอกจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนจะมีอิทธิพลแล้ว ยังพบอีกว่าระดับราคาน้ำมัน ระดับรายได้หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของแต่ละประเทศก็มีผลต่อมูลค่าการค้า เช่นเดียวกัน ดังนั้นรัฐบาลของแต่ละประเทศจึงควรให้ความสำคัญกับนโยบายทางการเงิน ที่จะทำให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพ เพราะความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนอาจจะส่งผลกระทบต่อการส่งออก การนำเข้า และมูลค่าการค้า รวมไปถึงตัวแปรอื่นๆทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งผลต่อภาพรวมของระบบเศรษฐกิจของทั้งประเทศได้

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีมูลค่าการค้าของไทย ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้ตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทเทียบต่อเงินตราสกุลท้องถิ่น ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง รวมทั้งอาจเพิ่มจำนวนตัวแปร เช่น ตัวแปรการลงทุนจากต่างประเทศ ตัวแปรอัตราเงินเฟ้อ ตัวแปรอัตราดอกเบี้ย และตัวแปรอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อทั้งอัตราแลกเปลี่ยนและมูลค่าการค้า เพื่อความแม่นยำและถูกต้องในการวิเคราะห์ผลกระทบมากยิ่งขึ้น